

Tomas Kåberger, internationell energiexpert

Energitrenden i världen och hemma i Sverige. Vad har vi att vänta oss?

Föreläsning TISDAG 17 MARS

Tid: 19.00-21.00

Plats: Länsmuseum Murberget

HEMABinfo

ges ut av
Härnösand Energi & Miljö AB
Ansvarig utgivare: Andreas Einarsson
E-post: andreas.einarsson@hemab.se
Telefon: 0611-55 75 00 • www.hemab.se

Laddad premiär!

Ingemar Forzelius, HEMAB, Amanda Lind, Härnösands kommun, Mats Norlén, Bilbolaget och Micael Nyberg, Berners, invigde Härnösand laddstation.

Emil Åkerros testade hästkrafterna på en fyrbent vän från Härnösands ridklubb.

■ En vacker vinterdag i januari invigdes Härnösands första laddstation för el- och elhybridbilar. Satsningen är en del av ett större projekt för laddinfrastruktur som genomförs i Västernorrland och Jämtland.

— Det här betyder mycket för Härnösands utveckling. Vi behöver bygga en ny stad med infrastruktur som ger stöd till hållbara lösningar. Visst vill vi åka bil i framtiden, men inte genom att gräva upp gamla dinosaurier, sade kommunstyrelsens ordförande Fred Nilsson i sitt invigningstal.

Laddstationen är placerad vid Coop Forums bortre parkeringsområde och invigningen blev välbesökt. Innan stationen ens hunnit bli officiell invigd kom härnösandsbon Kurt Dahlberg förbi för att ladda sin Prius hybrid.

— Det här blir fint. Jag har haft bilen sedan i somras och hittills fått ladda hemma. Nu kan jag åka hit i stället, sätta bilen på laddning och gå och handla på Coop under tiden, berättar Kurt Dahlberg som passade på att berömma stationens strategiska placering, väl synlig från E4an. Under dagen fanns det möjlighet att provköra elbilar och ställa frågor till de lokala bilhandlarna. Besökarna bjöds på varma drycker och för barnen fanns gratis ponnyridning.

Njut av kallt vatten från kranen

En del kunder frågar oss om det går att dricka varmvattnet direkt från kranen. Vi rekommenderar inte det, eftersom det endast är det kalla vattnet vi har möjlighet att kontrollera. Vad som händer i respektive varmvattenberedare råder vi inte över.

Livsmedelsverket har gränsvärden för dricksvatten som vi måste klara. Därför tar vi regelbundet prover och gör kontroller av kallvattnet. Varmvattnet bör däremot inte användas till dryck eller matlagning eftersom det händer att varmvatten innehåller höga halter bakterier och koppar.

ORD FRÅN INGEMAR

UNDER NÅGRA ÅR har vi på HEMAB arbetat en hel del med förbättring av interna processer, certifieringar med mera, men framöver kommer vi i högre utsträckning att behöva blicka utåt och framåt. Som ett led i det arbetet har vi initierat ett framtidsprojekt. Hur kan vi på HEMAB förbereda oss för att möta utmaningar som påtagliga klimatförändringar, förändringar på energimarknaderna och nya krav från myndigheter och kunder?

Ja, det finns inget enkelt svar på det, men utvecklingen går snabbt och det känns inspirerande att ta sig an dessa frågor och göra det bästa för våra kunder och för Härnösand.

Vi är redo att fortsätta vårt viktiga uppdrag och möta framtidens utmaningar.

Under våren har vi nöjet att välkomna flera intressanta föreläsare till Härnösand som berättar om de utmaningar vi och hela världen står inför. Ta chansen att lyssna till angelägna föredrag om hållbarhet, energi och miljö. Håll utkik på hemab.se för mer information.

Varmt välkommen till dessa!

Ingemar Forzelius

Ingemar Forzelius, VD
**HÄRNÖSAND
ENERGI & MILJÖ**
— Du kan lita på oss!

OM VAD VI GÖR FÖR DIG SOM KUND

HEMABinfo

Camilla Markström håller i selen när sonen Winston tränar på utförsåkning.

Favorit i repris lockade många

■ Ett stort tack till alla som kom till familjedagen på Vårdkasen! Vi fick en härlig dag med vårvintersol och litervis med varm saft som delades ut till glada besökare. Vilken dag!

Årets familjedag på Vårdkasen är nu till ända och återigen är vi på HEMAB fantastiskt nöjda med dagen. Härligt preparerade nedfarter mötte besökarna, trots senaste tidens mildväder, och uppslutningen var god. Hundratals personer besökte Vårdkasen under söndagen. Många Härnösandsbor passade på att ta med sig skidorna eller pulkan för en åktur och några kom förbi för att ta en fika eller

kolla in HEMABs aktiviteter.

Vi vill tacka Härnösands Alpina som medarrangerat familjedagen på Vårdkasen. — Det blev verkligen en strålande dag. Vi är jättegla att så många, både gamla och nya besökare, hittade hit, säger Anna-Karin Hasselborg, evenemangsansvarig, Härnösands Alpina.

De rätta svaren i tävlingen var 2,5 kilometer och Örnsköldsvik. Vinnarna av var sitt årskort på Technichus blev Nori Frejarö och Laila Nordström. Vinnare av två biobiljetter var blev Charlotta Gomez och Elisabeth Waldener. Grattis!

Härta är bäst!

Mobila miljöguider

Tips! Intressanta föreläsningar

Ingemar Forzelius, HEMAB, pratar om lokala energisatsningar

Olle Bertilsson & Jan Lindberg, Landstinget, berättar om deras energiarbete och satsningar på solen.

Pst!
Gratis elbuss mellan Härnösand central och Murberget!

Läs mer på www.hemab.se

Missa inte! Spännande föreläsning i viktigt ämne.

Välkommen till HEMABs årsstämma, öppen för alla!

MÅNDAG 23 MARS PÅ SAMBIBLIOTEKET

▶ 18.00 HEMABs årsstämma

▶ 18.45 Vi bjuder på fika i Café Samba

▶ 19.15 Hållbar utveckling - Varför har vi hamnat där vi är och hur tar vi oss härifrån?

Andreas Gyllenhammar ger oss en odysse genom hållbarhetshistorien, vad hållbarhet är och hur vi kan fixa omställningen till en hållbar värld. Och vad vet vi om hur det blir i Norrland? Vilken är världens mest hållbara stad idag och hur har de lyckats ta sig dit? En spännande föreläsning med viktiga frågeställningar.

▶ 20.30 Frågestund

**HÄRNÖSAND
ENERGI & MILJÖ**
— Du kan lita på oss!

www.hemab.se

Hej Alexandra Bray, säljare ServaNet!

Vad händer på fiberfronten i Härnösand?

– I år kommer vi att ta kontakt med boende i bland annat följande områden: Geresta, Prästjorden, Hovsjorden, Bryggerbacken, Gådeåstaden och Älandsbro.

Vilka områden i Härnösand kommer kunna fiberansluta under det här året?

– I år hoppas vi kunna bygga ut med fiber i Eriksdal, på Kastellgatan samt på Marinvägen, beroende på intresse.

ServaNet har nyligen fått ännu fler delägare, och är numera sex stycken. Hur påverkar det verksamheten?

– Det är självklart roligt och viktigt för oss. Nu kan vi erbjuda fler i Jämtland fiber. Det här innebär också att vi till ytan är Sveriges största stadsnät.

Hur många villor hoppas ni kunna ansluta i år?

– Målet är att ansluta 1000 villor sammantaget i alla sju kommunerna.

Värför ska jag fiberansluta min villa?

– Att installera fiber är en investering för framtiden. Marknadsvärdet påverkas positivt och i dagsläget är fiber det snabbaste och mest driftsäkra alternativet på marknaden.

Alexandra Bray, säljare, ServaNet

Härnösand bäst på källsortering

■ Härnösandsbor som sorterar i flerfackskärl är överlägset bäst på att sortera ut sitt matavfall, det visar en omfattande undersökning som nyligen genomfördes i samtliga kommuner i Västernorrland.

– Vi har lokala mål med avfallet i Härnösands kommun, som bland annat handlar om att minska förbränningen av matavfall med 50 % och öka utsorteringen av förpackningar, säger Joakim Nordkvist, affärsområdeschef Återvinning. Det här visar att flerfackskärnen är ett bra steg på den vägen.

Bäst av undersökta kommuner

Undersökningen visar att Härnösand och HEMAB har hittat ett bra koncept med sorteringen i flerfackskärl. Mängden felsorterat avfall i hushållen minskar drastiskt, visar analysen. Framförallt är det felsorteringen av matavfall som minskat i och med flerfackssorteringen, men även mängden tidningar och förpackningar visar sig vara betydligt mindre förekommande i det brännbara avfallet. Skillnaden mellan sortering i flerfackskärl och grönt-brunt kärl är 1,49 kilo avfall per vecka, vilket under ett år motsvarar hela 77,48 kilo.

– Ingen annan kommun i Västernorrland ligger i närheten av den låga mängd brännbart avfall som finns i flerfackskärnen, konstaterar Joakim Nordkvist. Det här är väldigt glädjande och bekräftar det vi trodde och hoppades på med införandet av flerfackskärl. Tillsammans gör vi skillnad!

Flerfackskärl ger den bästa sorteringen och därmed det renaste avfallet.

FAKTA: Brännbart avfall per vecka och hushåll*

Härnösand, snittvikt 4,35 kg

Med flerfackssortering 3,56 kg
Utan flerfackssortering: 5,05 kg

Örnköldsvik, 5,1 kg
Ånge, 5,3 kg
Sollefteå, 5,7 kg
Sundsvall, snittvikt 5,75 kg
Kramfors, 7,1 kg
Timrå, 8,2 kg

* Härnösand är den enda kommunen i Norrland som erbjuder möjligheten att sortera i flerfackskärl.

Dags för boende i flerfamiljshus att börja sortera

■ Under 2014 fick småhus och fritidshus med eget kärl börja sortera ut matavfall och resultatet har inte låtit vänta på sig. Härnösandsborna är bäst i länet att sortera.

– Nu hoppas vi att den positiva trenden ska fortsätta även med flerfamiljshusen, säger Magdalena Åkerros, projektledare för matavfallsinsamlingen.

– Vi har påbörjat kontakten med fastighetsägarna och kommer successivt kommunicera med både dem och de boende kring utsortering av matavfall och praktiska lösningar av deras återvinningsutrymmen, säger Åkerros.

En nyhet för fastighetsägare av flerfamiljshus är möjligheten att välja så kallade underjordsbehållare för sitt avfall.

– Vi fick förfrågan från Härnösandshus i höstas om möjligheten att installera underjordsbehållare istället för kärl, berättar hon. Efter det har vi arbetat fram ett underlag som vår styrelse har tagit ställning och sagt ja till. Den här lösningen medför ofta mindre nedskräpning och dessutom en betydligt

Delvis nedgrävda underjordsbehållare.

Helt nedgrävda underjordsbehållare.

bättre arbetsmiljö för våra chaufförer, så vi ser fram emot att jobba vidare med olika lösningar för olika fastigheter.

De boende i flerfamiljshusen kan räkna med att själva utsorteringen av matavfall kommer igång någon gång under hösten 2015.

Hej! HEMAB-medarbetare!

Foto: Pia Sjoberg

Namn: Peter Norberg
Ålder: 48
Familj: Sambo och två barn
Tid på HEMAB: 1 månad
Bor: Härnösand
Fritidsintressen: Alpin utförsåkning (Huvudtränare Härnösands Alpina)

Vad gör du på jobbet?

– Jag är projektledare för bygg och anläggning.

Vilka projekt är aktuella under 2015?

– Jag arbetar just nu med tre projekt. Ett är återuppbyggnad av kontor och återbruksbyggnad på Kretsloppsparken som brann i vintras. Ett annat projekt innebär upprustning av äldre maskinpark på

reningsverket på Kattstrand. Sedan väntar jag på det stora projektet som är VA-anslutning Södra Härnön. Kommunens beslut är överprövat och ligger hos Förvaltningsrätten, vilket innebär att det projektet just nu ligger i väntläge.

Vad är det bästa med ditt jobb?

– Nya utmaningar i

varierande projekt, i kombination med trevliga medarbetare gör jobbet väldigt roligt och intressant.

Vad har du arbetat med tidigare?

– Mitt senaste byggprojekt var Sundsvallsbron, där jobbade jag med upphandling och inköp av alla de olika delar som ingår.

Miljöguider i mobilen

Det är inte alltid lätt att hitta rätt i den djungel av appar som finns tillgängliga till dagens smarta telefoner. Här är några som är både hjälpsamma och miljömedvetna.

• Grön guide

Vilka leksaker är bra till barnen? Vilka är miljöbusarna i stadskrubben och bottenappen i fiskdisken? Vilka varor är viktigast att välja eko – och hur katten var det frigolit skulle sorteras nu igen? I Naturskyddsföreningens app Grön guide får du svaren.

• Miljöjakten

En app där du tävlar mot dig själv eller dina vänner för att bli en så bra miljösparare som det bara går. Utför olika uppdrag och samla poäng, ha kul och bli en miljöhjälte på samma gång!

• Håll Sverige rent

Har du någon gång sett en skrotbil, ett båtvrak eller en dumpningsplats och velat göra något åt det? Ta ett fotografi på skräpet du vill rapportera, så fylls adressen i automatiskt. Du kan skicka din rapport via mail eller berätta på Facebook vad du har rapporterat. Alla rapporter hamnar hos Håll Sverige Rent.

• Källsortera

Oavsett var du befinner dig bör det vara lätt att lämna sorterat avfall och återvinningsmaterial. Sitas app "Källsortera" känner av var du befinner dig och guidar dig. Appen berättar även vilka förpackningsmaterial som går att sortera vid respektive station.

Snötyngda elledningar kan vara livsfarliga

Vid omväxlande varmt och kallt väder och snöfall byggs is och snö på elledningar, som tänjs ut och tyngs ner, ibland inom räckhåll från marken.

– Vi prioriterar att ta bort is från elledningarna, säger Per Mellberg, affärsområdeschef Elnät. I första hand de oisolerade så kallade friledningarna. Att vidröra dessa är förenat med direkt livsfara.

– Vi är ytterst tacksamma för tips från allmänheten om man ser ledningar som hänger lågt, säger Mellberg. Du behöver inte veta vad det är för typ av ledning. När vi får in ett tips har vi möjlighet att genom våra system avgöra vilken sorts ledning det handlar om.

Tipsa oss om platser med nedtyngda elledningar, 0611-55 75 00.

Kom ihåg!

Vindkraftpengar

Föreningar och andra organisationer har fortfarande möjlighet att ansöka om delar av de 700 000 kronor, som ska bidra till att utveckla Vårdkasen. Pengarna ska bidra till satsningar som ökar attraktionsvärdet, höjer kvalitén och stimulerar det rörliga friluftslivet, idrotts- och naturupplevelser. Sista ansökningsdag är tisdag 31 mars.

Sommarjobb

Varje år erbjuder vi personer i åldern 16-20 sommarjobb. Arbetsuppgifterna kan exempelvis innebära lokalvård, förrådsarbete, gräsklippning och städningsarbeten vid våra anläggningar. Det är ett plus om du har körkort. Skicka in din intresseanmälan via www.hemab.se. Vi behöver ha din ansökan senast 31 mars.

Träffa oss på Fokusmässan På gång

Den 20-21 mars går den sjätte upplagan av Fokusmässan i Härnösand av stapeln. Passa på att träffa oss från HEMAB och nätverka med flera andra intressanta företag från Härnösand med omnejd. Välkommen!

Earth Hour 2015

Vi deltar i världens största klimatmanifestation Earth Hour. Syftet är att ge en signal till politikerna om att ta krafttag för klimatet. Lördag 28 mars mellan klockan 20.30 och 21.30 släcker vi. Släcker du?